

เทคนิคการเขียนบทความทางวิชาการ Academic Article Writing Technique

สุวรรณา นาควิบูลย์วงศ์

บทนำ

การเขียนบทความทางวิชาการนั้น มีรูปแบบการเขียนที่มีหลักเกณฑ์ และวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน เพื่อนำเสนอความรู้ แนวคิดใหม่ อย่างน่าเชื่อถือแก่ผู้อ่าน บทความจึงต้องได้ผ่านการศึกษาค้นคว้ามาอย่างดีเพื่อให้บทความมีแนวคิดหนักแน่น และผู้อ่านสามารถมั่นใจและสามารถนำความรู้ที่ได้อ่านไปใช้ประโยชน์หรือต่อยอดความรู้ใหม่ๆ ได้ ดังนั้นผู้เขียนบทความวิชาการจึงต้องคำนึงถึง ลักษณะสำคัญของบทความ องค์ประกอบของบทความ แนววิธีการวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ การนำเสนอความคิด การสรุป และอ้างอิงอย่างเป็นระบบ

คำสำคัญ: การเขียน, วิชาการ, บทความ,

Introduction

Academic article writing typically have clear form criteria and objective to present new knowledge to readers with confidentiality. Academic articles must be well and deep studied and researched to make strong idea, then readers will be able to trust and bring knowledge from article to implement or extend above new finding. So Academic article writers should regard with important scope of academic article, elements of academic article, writing method on analysis critique and presentation, summarizing and systematic referencing.

Keywords: Writing, Academic, Article

ความสำคัญ

บทความทางวิชาการ เป็นเอกสารวิชาการประเภทหนึ่งซึ่งเรียบเรียงจากผลงานทางวิชาการของตนเองหรือของผู้อื่นในลักษณะที่เป็นการวิเคราะห์วิจารณ์ หรือเสนอแนวความคิดใหม่ ๆ จากพื้นฐานทางวิชาการนั้นๆ จากความหมายข้างต้นจึงอาจกล่าวได้ว่า บทความทางวิชาการมีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์หรือวิพากษ์ทัศนะหรือแนวคิดเดิม และนำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ รวมทั้งประสบการณ์ของผู้เขียนเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ บนพื้นฐานของหลักวิชา เอกสารอ้างอิง และเหตุผลที่พิสูจน์ได้ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ผู้อ่าน หรืออาจจะเป็นการแสดงความคิดเห็นในเชิงวิเคราะห์ วิจารณ์ วิชาการในเรื่องนั้นๆ เพื่อนำเสนอแนวคิดใหม่ ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ หรือเพื่อตั้งคำถามหรือประเด็นใหม่ๆ ที่จะกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าในเรื่องนั้นต่อไป บทความทางวิชาการเป็นช่องทางหนึ่งที่จะเผยแพร่ความรู้ ความคิดและประสบการณ์ของสำนักวิชาการ ออกสู่วงวิชาการและสาธารณชน ซึ่งช่วยให้นักวิชาการได้ทราบว่าความคิดและความรู้ใหม่ๆ ที่ตนได้พัฒนาขึ้นนั้นได้รับการยอมรับหรือไม่ยอมรับหรือมีจุดอ่อน จุดเด่นประการใด ความรู้และความคิดเหล่านี้ควรจะได้อะไรจากการที่ผู้เขียนได้ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจารณ์มาอย่างถี่ถ้วนจนกระทั่งเกิดแนวคิดใหม่ ๆ ต่อเนื่องออกไป ในทางที่จะสร้างสรรค์วิชาการเรื่องนั้นๆ ให้งอกงามต่อไป อีก บทความทางวิชาการที่ดี ควรมีส่วนช่วยกระตุ้นให้ผู้อ่านได้แนวคิดแนวทางในการนำความคิดนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในรูปแบบหนึ่ง หรือช่วยกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดการพัฒนาความคิดในเรื่องนั้นๆ ต่อไป

ลักษณะสำคัญของบทความทางวิชาการ

บทความทางวิชาการควรมีลักษณะสำคัญๆ ดังนี้

1. มีการนำเสนอความรู้ ความคิดที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานทางวิชาการที่เชื่อถือได้ในเรื่องนั้นๆ โดยมีหลักฐานทางวิชาการอ้างอิง

2. มีการวิเคราะห์วิจารณ์ ให้ผู้อ่านเห็นประเด็นสำคัญอันเป็นสาระประโยชน์ที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอแก่ผู้อ่าน ซึ่งอาจจำเป็นต้องใช้ประสบการณ์ส่วนตัว หรือประสบการณ์และผลงานของผู้อื่นมาใช้

3. มีการเรียบเรียงเนื้อหาสาระอย่างเหมาะสม เพื่อช่วยให้ผู้อ่านเกิดความกระจ่างในความรู้ความคิดที่น่าเสนอ

4. มีการอ้างอิงทางวิชาการและให้แหล่งอ้างอิงทางวิชาการอย่างถูกต้องเหมาะสมตามหลักวิชาการ และจรรยาบรรณของนักวิชาการ

5. มีการอภิปรายให้แนวคิด แนวทางในการนำความรู้ ความคิดที่น่าเสนอไปใช้ให้เป็นประโยชน์ หรือมีประเด็นใหม่ๆ ที่กระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความต้องการสืบเสาะหาความรู้หรือพัฒนาความคิดในประเด็นนั้นๆ ต่อไป

องค์ประกอบของบทความทางวิชาการ

บทความโดยทั่วไปจะมีส่วนประกอบ 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ชื่อเรื่อง (Title) ชื่อเรื่องต้องสื่อความหมายอย่างชัดเจนว่าผู้เขียนต้องการนำเสนอ เรื่องอะไร

2. ส่วนเกริ่นนำ (Introduction) เป็นการนำผู้อ่านเข้าสู่เรื่อง ส่วนเกริ่นนำจะเป็นส่วนที่ผู้เขียนจงใจให้ผู้อ่านเกิดความสนใจในเรื่องนั้นๆ ซึ่งสามารถใช้วิธีการและเทคนิคต่างๆ ตามแต่ผู้เขียนจะเห็นสมควร เช่น อาจใช้ภาษาที่กระตุ้น จูงใจผู้อ่าน หรือยกปัญหาที่กำลังเป็นที่สนใจขณะนั้นขึ้นมาอภิปราย หรือตั้งประเด็นคำถามหรือปัญหาที่ท้าทายความคิดของผู้อ่าน หรืออาจจะกล่าวถึงประโยชน์ที่ผู้อ่านจะได้รับจากการอ่าน เป็นต้น นอกจากจะเป็นส่วนที่จูงใจผู้อ่านแล้ว ส่วนเกริ่นนำเป็นส่วนที่ผู้เขียนสามารถกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการเขียนบทความนั้น หรือให้คำชี้แจงที่มาของการเขียนบทความนั้นๆ รวมทั้งขอบเขตของบทความนั้น เพื่อช่วยให้ผู้อ่านไม่คาดหวังเกินขอบเขตที่กำหนด นอกจากนั้นผู้เขียนอาจใช้ส่วนนำนี้ในการปูพื้นฐานที่จะเป็นใน การอ่านเรื่องนั้นให้แก่ผู้อ่าน หรือให้กรอบแนวคิดที่จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาสาระที่น่า เสนอต่อไป

3. ส่วนเนื้อเรื่อง (Body) เป็นส่วนของการดำเนินเรื่องทั้งหมด สามารถแบ่งออกเป็นส่วยย่อย 3 ส่วนดังต่อไปนี้

3.1 การจัดลำดับเนื้อหาสาระ ผู้เขียนควรมีการวางแผนจัดโครงสร้างของเนื้อหาสาระที่จะนำเสนอ และจัดลำดับเนื้อหาสาระให้เหมาะสมตามธรรมชาติของเนื้อหาสาระนั้น การนำเสนอเนื้อหาสาระควรมีความต่อเนื่องกัน เพื่อช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสาระนั้นได้โดยง่าย

3.1.1 การเรียบเรียงเนื้อหา ในส่วนนี้ต้องอาศัยความสามารถของผู้เขียนในหลายด้านนอกเหนือจากความเข้าใจในเนื้อหาสาระ เช่น ด้านภาษาด้านสไตล์การเขียน ด้านวิธีการนำเสนอ เป็นต้น

3.1.2 ด้านการใช้ภาษา การเขียนบทความทางวิชาการจะต้องใช้คำ ในภาษาไทย หากคำไทยนั้นยังไม่เป็นที่เผยแพร่หลาย ควรใส่คำภาษาต่างประเทศไว้ในวงเล็บ ในกรณีที่ไม่สามารถหาคำไทยได้ จำเป็นต้องทับศัพท์ ก็ควรเขียนคำนั้นให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของราชบัณฑิตสถาน ไม่ควรเขียนภาษาไทยและต่างประเทศปะปนกันในลักษณะที่เรียกว่า “ไทยคำอังกฤษคำ” เพราะจะทำให้งานเขียนนั้น มีลักษณะของความเป็นทางการ (Formal) ลดลง ผู้เขียนบทความทางวิชาการจำเป็นต้องพิถีพิถันในเรื่องการเขียนตัวสะกดการันต์ต่างๆ ให้ถูกต้องตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน และควรตรวจทานงานของตนไม่ให้ผิดพลาด เพราะงานนั้นจะเป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการต่อไป

3.1.3 ด้านสไตล์การเขียน ผู้เขียนแต่ละคนย่อมมีสไตล์การเขียนของตนซึ่งจะเป็นเอกลักษณ์และเป็นเสรีภาพของผู้เขียน อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าผู้เขียนจะใช้สไตล์อะไร สิ่งที่ต้องคำนึงก็คือ ผู้เขียนจะต้องเขียนอธิบายเรื่องนั้นๆ ให้ผู้อ่านเกิดความกระจ่างมากที่สุด ซึ่งอาจต้องใช้เทคนิคต่างๆ ที่จำเป็น เช่น การจัดลำดับหัวข้อ การยกตัวอย่างที่เหมาะสม การใช้ภาษาที่กระชับชัดเจนและเหมาะสมกับผู้อ่าน เป็นต้น

3.1.4 ด้านวิธีการนำเสนอ การนำเสนอเนื้อหาสาระให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายและได้อย่างรวดเร็ว นั้น จำเป็นต้องใช้เทคนิคต่างๆ ในการนำเสนอ

เข้าช่วย เช่น การใช้สื่อประเภทภาพ แผนภูมิ ตาราง กราฟ เป็นต้น ผู้เขียนควรมีการนำเสนอสื่อต่างๆ นี้อย่างเหมาะสม และถูกต้องตามหลักวิชาการ เช่น การเขียนชื่อตาราง การให้หัวข้อต่างๆ ในตาราง เป็นต้น

3.2 การวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัย และการนำเสนอความคิดของผู้เขียน บทความที่ดีควรมีการนำเสนอความคิดเห็นของผู้เขียน ซึ่งอาจออกมาในลักษณะของการวิเคราะห์ วิจัยข้อมูล ให้เป็นประเด็นที่เป็นส่วนของการริเริ่มสร้างสรรค์ของผู้เขียน (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2547: 6) ซึ่งอาจจะนำเสนอไปพร้อมๆ กับการนำเสนอเนื้อหาสาระ หรืออาจจะนำเสนอก่อนการนำเสนอข้อมูลหรือเนื้อหาสาระก็ได้ แล้วแต่สไตล์การเขียนของผู้เขียน หรือความเหมาะสมกับลักษณะเนื้อหาของเรื่องนั้นๆ

4. ส่วนสรุป (Summary) เป็นส่วนสรุปจุดยืนของผู้เขียนที่มีต่อเรื่องนั้นๆ บทความทางวิชาการที่ดีควรมีการสรุปประเด็นสำคัญๆ ของบทความนั้นๆ ซึ่งอาจทำในลักษณะที่เป็นการย่อ คือ การเลือกเก็บประเด็นสำคัญๆ ของบทความนั้นๆ มาเขียนรวมกันไว้อย่างสั้นๆ ทำย่อบท หรืออาจใช้วิธีการบอกผลลัพธ์ว่าสิ่งที่กล่าวมา มีความสำคัญอย่างไร สามารถนำไปใช้อะไรได้บ้างหรือจะทำให้เกิดอะไร หรืออาจใช้วิธีการตั้งคำถามหรือให้ประเด็นทิ้งท้ายกระตุ้นให้ผู้อ่านไปสืบเสาะแสวงหาความรู้ หรือคิดค้นพัฒนาเรื่องนั้นต่อไป งานเขียนที่ดีควรมีการสรุปในลักษณะใดลักษณะหนึ่งเสมอ

5. ส่วนอ้างอิง (Reference) เนื่องจากบทความทางวิชาการ เป็นงานที่เขียนขึ้นบนพื้นฐานของวิชาการที่ได้มีการศึกษา ค้นคว้า วิจัยกันมาแล้ว และการวิเคราะห์ วิจัย อาจมีการเชื่อมโยงกับผลงานของผู้อื่น จึงจำเป็นต้องมีการอ้างอิงเมื่อนำข้อความ หรือผลงานของผู้อื่นมาใช้ โดยการระบุให้ชัดเจนว่าเป็นงานของใคร ทำเมื่อไร และนำมาจากไหนเป็นการให้เกียรติเจ้าของงานและประกาศให้ผู้อ่านรับรู้ ว่า ส่วนนั้นไม่ใช่ความคิดของผู้อื่น รวมทั้งเป็นการให้หลักฐานแก่ผู้อ่าน ให้ผู้อ่านสามารถไปสืบเสาะแสวงหาความรู้เพิ่มเติม หรือติดตามตรวจสอบหลักฐานได้

โดยทั่วไปการอ้างอิงทำได้หลายแบบที่นิยมกันก็แทรกปนไปในเนื้อหา การอ้างอิงแบบลงเชิงบรรณ และ การทำบรรณานุกรม

5.1 การอ้างอิงแบบแทรกปนไปในเนื้อหา มี 2 ระบบ คือ

5.1.1 ระบบนามปี เป็นการอ้างอิง โดยลงชื่อผู้แต่ง ปีที่พิมพ์ และเลขหน้าของเอกสารที่อ้างอิง ตัวอย่างเช่น “การคิดเป็นกระบวนการในการประมวลข้อความรู้เพื่อให้เกิดสิ่งที่ดีขึ้น ถูกต้อง ชัดเจน และสร้างสรรค์ (อรพรรณ ลือบุญวัชชัย, 2543 : 2)”

5.1.2 ระบบหมายเลข ใช้วิธีระบุหมายเลขสำคัญ เอกสารอ้างอิงที่เรื่องลำดับไว้ในบรรณานุกรม และบอกเลขหน้าของเอกสารที่นำมาอ้างอิง เช่น

“การพิมพ์หนังสือเริ่มขึ้นในประเทศจีน ตั้งแต่ราวปี ค.ศ. 105 และมีวิวัฒนาการมาโดยลำดับ (2:186)”

5.2 การอ้างอิงแบบลงเชิงบรรณมีหลายแบบ เช่น เป็นเชิงบรรณอ้างอิงซึ่งทำในรูปของข้อความที่แยกไว้ท้ายหน้า โดยลงชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์ และเลขหน้า ในบางกรณีอาจรวมไว้ท้ายบทก็ได้ นอกจากเชิงบรรณอ้างอิงแล้ว ยังมีเชิงบรรณเสริมความหรือเชิงบรรณอธิบาย เพื่อให้คำอธิบายเพิ่มเติม และเชิงบรรณโยง ซึ่งใช้บอกแหล่งความรู้ที่ผู้อ่านจะหาได้จากส่วนอื่นของเรื่องที่เขียนนั้นเพื่อจะได้ไม่ต้องนำข้อมูลซึ่งเขียนแล้วมากล่าวซ้ำอีก นอกจากนั้น การอ้างอิงมีลักษณะเป็นการอิง คือ ไม่ได้นำผลงานส่วนใดส่วนหนึ่งมากล่าวอ้างโดยตรง แต่เป็นการนำความคิดหรือข้อมูลของเขามาเล่าก็ต้องอ้างอิงชื่อเจ้าของผลงาน และบอกที่มาไว้ในบรรณานุกรม (ปรีชา ช้างขวัญยืน และคณะ, 2539: 76)

ตัวอย่างการลงเชิงบรรณอ้างอิง

“งบประมาณเพื่อการศึกษาของระบบโรงเรียนของกระทรวงศึกษาธิการเพิ่มขึ้นจาก 569.1 ล้านบาท หรือร้อยละ 1.7 ของงบประมาณเพื่อการศึกษาทั้งหมดในปี 2536.....”

สำนักงานงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี. งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ 2535. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพลองรัตน์ จำกัด, ม.ป.ป.

ตัวอย่างการลงเชิงบรรณอธิบาย

“.....รูปแบบของการศึกษาที่สามารถนำอุปกรณ์โทรคมนาคมมาใช้ในการสื่อสารสองทางในขณะนี้ ได้แก่ โทรทัศน์เพื่อการศึกษา โทรประชุมเพื่อการศึกษา และดาวเทียมเพื่อการศึกษา*....”

*นอกจากรูปแบบทั้ง 3 แล้ว ยังสามารถใช้ระบบและอุปกรณ์โทรคมนาคมต่างๆ ได้แก่ โทรพิมพ์ระบบเคเบิลทีวี การส่งสัญญาณไมโครเวฟ videotext และ teletext ในการศึกษาทางไกลได้อีกด้วย

5.3 การเขียนบรรณานุกรม

บรรณานุกรมเป็นรายการเอกสารที่ใช้อ้างอิง และใช้ประกอบการเขียนบทความนั้นๆ ซึ่งบอกรายละเอียดเกี่ยวกับเอกสารนั้น โดยจัดเรียงตามลำดับพหุพจน์ ประกอบด้วย ชื่อผู้แต่ง ชื่อหนังสือ จำนวนเล่มครั้งที่พิมพ์ สถานที่พิมพ์ ปีที่พิมพ์ ผู้อ่านสามารถตรวจสอบหลักฐาน หรือศึกษาเพิ่มเติมได้ บรรณานุกรมนับเป็นส่วนสำคัญของบทความทางวิชาการ เนื่องจากวัตถุประสงค์สำคัญข้อหนึ่งของการเขียนบทความทางวิชาการก็เพื่อกระตุ้นให้ผู้อ่านมีการสืบเสาะและค้นคว้าพัฒนาในเรื่องนั้นๆ ต่อไป

ส่วนสำคัญของบทความทางวิชาการ เนื่องจากวัตถุประสงค์สำคัญข้อหนึ่งของการเขียนบทความทางวิชาการก็เพื่อกระตุ้นให้ผู้อ่านมีการสืบเสาะและค้นคว้าพัฒนาในเรื่องนั้นๆ ต่อไป

ตัวอย่างการเขียนบรรณานุกรม (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2553)

เกษม ศิริสุโขดม. 2550. การประเมินผลโครงการ. กรุงเทพฯ : สำนักงานเศรษฐกิจ

การเกษตรศูนย์ประเมินผล

คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.สำนักงาน. คู่มือการเขียนรายงานการวิจัย.สำนักงานเลขาธิการ

คณะกรรมการกลุ่มภารกิจด้านการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม.มปป.

นิศา ชูโต. 2538. การประเมินโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : พี เอ็น.

บรรเทิง มาแสง. 2549. การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่ทำงานด้านการติดตามและประเมินผล

ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปราจีนบุรี. ระหว่างวันที่ 7-9 กุมภาพันธ์ 2549.

(อัดสำเนา)

Fontana, D.Jr. 1985. **Classroom control: Understanding and Building classroom**

behavior. London :The British Psychological Society.

Katz, W.A. 1974. **Introduction to reference work.** 2 Vols. 2nd ed. Now York :

McGraw-Hill Book Co.

Thailand. Office of the National Education Commission. 1997. **A research report on**

higher Education system : A case study of Thailand . Bangkok : Office of the National

Education Commission.

รายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องของการอ้างอิงนั้นมีอีกมาก ซึ่งผู้เขียนบทความทางวิชาการ ควรแสวงหาความรู้เพิ่มเติม เพราะมีแบบให้เลือกหลายแบบที่ยกมาเป็นเพียงแบบหนึ่งเท่านั้น อย่างไรก็ตาม หลักสำคัญ ที่ควรกล่าวไว้ในที่นี้ก็คือ การอ้างอิงควรจะเป็นการกระทำอย่างมีจุดหมาย เพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบแหล่งที่มาของความรู้ และช่วยให้ผู้อ่านมีโอกาสหาความรู้เพิ่มขึ้น และเป็นการแสดงว่าสิ่งที่นำมากล่าวมีหลักฐานควรเชื่อถือได้เพียงใด ความรู้พื้นฐาน ที่เป็นสิ่งที่ผู้อ่านเข้าใจได้ง่าย ไม่จำเป็นต้องมีการสืบค้นอะไรอีก ไม่จำเป็นต้องมีการอ้างอิงควรอ้างอิงเท่าที่จำเป็น การอ้างอิงมากเกินไปจะทำให้บทความดูรุ่มร่าม และก่อความรำคาญในการอ่านได้ นอกจากนั้น พึงตระหนักอยู่เสมอว่า การคัดลอกงานของผู้อื่นนั้นทำได้แต่ต้องเป็นการนำมาเพื่ออธิบายสนับสนุนเท่านั้น ไม่ใช่ลอกเอามาเป็นเนื้อหาของตน

ลักษณะของบทความที่ดี

บทความที่ดี คือ บทความที่สามารถสื่อสารกับผู้อ่านได้อย่างชัดเจน ตรงประเด็น เนื้อหาที่น่าสนใจ ลีลาการใช้ภาษาสั้นกระชับรัด การดำเนินเรื่องเป็นไปอย่างสอดคล้องกลมกลืน (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2547: 6) บทความที่ดีควรมีลักษณะสำคัญต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. มีเอกภาพ (Unity) บทความที่ดีต้องนำเสนอแนวคิดหลักเพียง 1 ประเด็น มุ่งเน้นจุดหมายว่าต้องการสื่อสารเรื่องใดให้ผู้อ่านรับทราบ ดังนั้น บทความจะต้องสื่อแนวคิดหลักตั้งแต่ชื่อเรื่อง คำขึ้นต้น เนื้อหาในแต่ละย่อหน้า จนถึงบทสรุป สอดคล้องร้อยเรียงเป็นเรื่องเดียวกัน

2. มีสัมพันธภาพ (Connectivity) ข้อความทั้งหมดในบทความ จะต้องมีความสอดคล้องกัน โดยตลอด ตั้งแต่คำนำ การดำเนินเรื่อง ไปจนถึงบทสรุป ต้องประสานเป็นแนวเดียวกัน และสอดคล้องกับชื่อเรื่อง การเรียบเรียงเรื่องราวในแต่ละย่อหน้า แต่ละบทต้องมีความเกี่ยวเนื่องกัน โดยตลอด

3. **มีความถูกต้อง (Accuracy)** เนื้อหาที่นำเสนอจะต้องมีความถูกต้อง ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้อง การให้นิยามศัพท์ถูกต้องตามหลักสากล มีการอ้างอิง หลักฐานยืนยันที่น่าเชื่อถือ

4. **มีความกระจ่าง (Clarity)** เนื้อหาและภาษาที่ใช้ต้องให้ความกระจ่าง การใช้ถ้อยคำควรเป็นคำที่สื่อความหมายชัดเจน ตรงประเด็น เพื่อให้ผู้อ่านมีความเข้าใจชัดเจน ไม่อ้อมค้อม ไม่เกิดความสงสัย หรือตีความผิดไปจากสิ่งที่ต้องการนำเสนอ

5. **มีความกะทัดรัด (Conciseness)** ข้อความที่นำเสนอควรเขียนแบบเรียบง่ายและกระชับ อธิบายเรื่องราวต่างๆ ด้วยคำพูดสั้นๆ ที่ตรงความหมาย เลือกถ้อยคำสำนวนที่เหมาะสมและไม่ยืดเยื้อ และต้องคำนึงถึงขนาดของบทความให้มีความยาวที่เหมาะสมกับสื่อที่จะลงตีพิมพ์

6. **มีความต่อเนื่อง (Continuity)** มีการดำเนินเนื้อเรื่องไปตามลำดับอย่างถูกต้อง เป็นขั้นเป็นตอน แบ่งหัวข้อใหญ่ และหัวข้อย่อยตามความเหมาะสม ระวังการเขียนย้อนไปย้อนมาจะทำให้ผู้อ่านสับสน

7. **มีการให้ความรู้ (Knowledge)** บทความทางวิชาการต้องให้ความรู้ ความคิด ความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ ในประเด็นที่ตรงตามหัวเรื่องเนื้อหาสาระที่นำเสนอต้องมีประโยชน์ต่อผู้อ่านที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

8. **มีความคงเส้นคงวา (Consistency)** เนื้อหารูปแบบ การใช้ภาษา การใช้หลักการอ้างอิง การใช้ศักราช ต้องใช้ให้เหมือนกันทั้งบทความ

9. **มีการใช้ภาษาที่เหมาะสม (Language Appropriateness)** ต้องใช้คำที่ถูกหลักภาษาและตรงตามความหมาย ใช้ภาษาที่เป็นทางการ สะกดได้ถูกต้อง โดยยึดพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถานเป็นหลัก ใช้วรรคตอนอย่างเหมาะสม

10. **มีความน่าอ่าน (Attractiveness)** ถึงแม้จะมีหัวข้อที่น่าสนใจ มีข้อมูลสนับสนุนที่น่าเชื่อถือ แต่สิ่งที่ควรคำนึงอีกประการหนึ่ง คือ ความน่าอ่าน เริ่มตั้งแต่ชื่อเรื่อง จนถึงข้อสรุปสุดท้าย ความน่าอ่านเป็นเรื่องสำคัญในการกำหนดความประทับใจเริ่มแรกของผู้อ่านที่มีต่อผู้เขียน ดังนั้น ในการเขียนทุกครั้งเราจึงควรมุ่งหมายให้ข้อเขียนของเราน่าอ่านด้วย ซึ่งความน่าอ่านอาจเกิดจากหลายสิ่ง เช่น ความน่าสนใจในประเด็นที่ผู้เขียนต้องการสื่อสาร ความเป็นเหตุเป็นผลในการร้อยเรียงข้อความ การลำดับที่ไหลลื่น และการนำพาไปสู่ประเด็นสำคัญที่สุดของเรื่อง การเลือกใช้ข้อความที่ดี เลือกใช้คำที่มีความหมาย การใช้ลีลาการเขียนที่ดึงดูดใจให้ผู้อ่านเข้าไปอยู่ในโลกทางความคิดไปพร้อมกับผู้เขียน เป็นต้น

รายละเอียดปลีกย่อยในการเขียนบทความทางวิชาการให้ได้ดั่งนั้น คงยังมีอีกมาก อาทิเช่น ลักษณะจำเพาะของบทความเฉพาะสาขาความยาวที่เหมาะสมแบบฟอร์ม และรายละเอียดเกี่ยวกับการพิมพ์ เป็นต้น ผู้เขียนบทความควรให้ความสนใจที่จะศึกษาต่อไป ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้เป็นเพียงส่วนสำคัญที่ไม่ควรขาดในบทความทางวิชาการโดยทั่วไปเท่านั้น

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2547). *เขียนบทความอย่างไรให้น่าอ่าน*. กรุงเทพฯ: ชักเชส มีเดีย. บัณฑิตวิทยาลัย. (2553). *คู่มือการพิมพ์วิทยานิพนธ์*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ปรีชา ช้างขวัญยืน และคณะ. (2539). *เทคนิคการเขียนและผลิตตำรา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.